

LGBT komiteen arbejder med lovgivning og rettigheder i relation til LGBT-personer og er partipolitisk uafhængig

CVR: 40636234
komiteen@komiteen.dk

komiteen.dk

Tina Thranesen
tina@thranesen.dk
Martin Iversen Christensen
iverchrist@gmail.com
Søren Laursen
soren@laursen.com

Facebook & Twitter: @lgbtkomiteen

Indenrigs- og Sundhedsministeriet
sum@sum.dk, laec@sum.dk, cks@sum.dk, jkol@sum.dk

11. august 2024

Høring: Forslag til lov om ændring af lov om assisteret reproduktion i forbindelse med behandling, diagnostik og forskning m.v. (Fertilitetsbehandling til andet barn og lovliggørelse af partnerægdonation uden sundhedsfaglig begrundelse)

LGBT komiteen ser med tilfredshed på dette forslag om forbedring af adgang til fertilitetsbehandling. Vi har ingen bemærkninger til substansen i lovudkastet. Til gengæld finder vi sprogbugen uheldig.

LGBT komiteen har allerede tidligere rost regeringen for initiativer til forbedring af regnbuefamiliers forhold, men kritiseret sprogbugen, ikke mindst i lovbemærkninger, og ikke mindst i forbindelse med den børnelovsrevision, der vedrørte fastlæggelse af transpersoners forældreskab¹. Hvor selve lovteksterne oftest har en inkluderende sprogbug, er bemærkningerne til lovene ofte formuleret i en sprogbug svarende til ciskønnede forældre.

LGBT komiteen er ganske klar over, at der i lov om assisteret reproduktion i sin tid i forbindelse med indførelsen af frit juridisk kønsskifte indsattes vendinger, der skulle tilgodese, at transpersoner skulle være omfattet af denne lov².

Det var her § 1, stk. 3 indførtes, der definerer en mand og en kvinde i denne lovs forstand, og med indsættelsen af disse definitioner blev det undgået, at hele loven skulle skrives om. LGBT komiteen finder dog, at når nu regeringen har foreslået, og et massivt flertal i Folketinget vedtaget³, at transpersoners forældreskab er omfattet af lovgivningen – i dette tilfælde af børneloven specifikt – så bør dette afspejles i den efterfølgende lovgivning.

Bemærkningerne til et lovforslag er fortolkningsbidrag til domstolene, og derfor bør de også være præcise. I nærværende lovforslag er kønnede roller anvendt noget lemfældigt. Eksempelvis følgende passus:

Behandling med partnerægdonation medfører, at barnet som udgangspunkt vil få minimum delvist kendskab til dets genetiske ophav, idet barnet vil være genetisk beslægtet til dets ene mor (den kvinde, som donerer sit æg), mens det vil blive født af dets anden mor (den kvinde, som modtager det donerede æg). [p. 12]

Begrebet mor findes ikke i lov om assisteret reproduktion, men kun i børneloven, hvor det betyder den, der føder barnet. Den citerede tekst har således ikke basis i dansk lov og udgør derfor et uklart fortolkningsbidrag. Teksten kunne i stedet formuleres:

¹ Regeringens lovforslag lussing til bøssefædre (<https://komiteen.dk/?p=1121>) – vedr. høringsvar over, hvad der blev til 2021-22.1 L 65 / LOV nr 227 af 15/02/2022). Se også: LGBT komiteen redder bøssers forældreskab (<https://komiteen.dk/?p=1207>), LGBT komiteens Kompendium i inkluderende familieret (<https://komiteen.dk/?p=1115>)

² LOV nr 744 af 25/06/2014

³ <https://www.ft.dk/samling/20211/lovforslag/l65/index.htm>

Behandling med partnerægdonation medfører, at barnet som udgangspunkt vil få minimum delvist kendskab til dets genetiske ophav, idet barnet vil være genetisk beslægtet til dets ene forælder (den, som donerer sit æg), mens det vil blive født af dets anden forælder (den, som modtager det donerede æg).

Denne formulering er inkluderende i forhold til alle forældre, og giver ikke anledning til begrebsuklarkeder. Et andet eksempel kunne være:

Med den foreslåede ordning vil det være muligt for par bestående af to kvinder at modtage fertilitetsbehandling med henblik på, at den ene kvinde kan donere æg til sin partner, således at denne kan bære graviditeten og føde barnet, uden at der er en sundhedsfaglig begrundelse herfor. [p. 12]

som i stedet kunne formuleres således:

Med den foreslåede ordning vil det være muligt for par bestående af to personer med kvindelige kønsceller at modtage fertilitetsbehandling med henblik på, at den ene kan donere æg til sin partner, således at denne kan bære graviditeten og føde barnet, uden at der er en sundhedsfaglig begrundelse herfor.

LGBT komiteen finder det vigtigt på grund af betydningen i dansk retspraksis, at lovbemærkninger bidrager til fortolkningen af intentionerne hos lovgiverne. Da vi nu er nået til et sted, hvor transpersoner er inkluderet i lovgivningen, herunder i familieretten, bør nye loves forarbejder også afspejle dette.

Til en anden gang ønsker LGBT komiteen at være på høringslisten for forslag på vores område.

Med venlig hilsen

LGBT komiteen

Tina Thranesen

Søren Laursen